2024/1496

28.5.2024.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2024/1496

(2024. gada 27. maijs),

ar ko groza Lēmumu 2013/255/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 29. pantu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2013. gada 31. maijā pieņēma Lēmumu 2013/255/KĀDP ([1]).

(2) Padomei joprojām ir dziļas bažas par situāciju Sīrijā. Pēc vairāk nekā 13 gadiem konflikts Sīrijā vēl ne tuvu nav beidzies un joprojām ir cēlonis ciešanām un nestabilitātei. Traģiskā 2023. gada 6. februāra zemestrīce saasināja jau tā smago humanitāro situāciju valstī un palielināja Sīrijas iedzīvotāju vajadzības.

(3) Padome atgādina, ka Savienības ierobežojošie pasākumi, tostarp pasākumi, kas pieņemti saistībā ar situāciju Sīrijā, nav paredzēti tam, lai traucētu vai kavētu humānās palīdzības, tostarp medicīniskās palīdzības, sniegšanu personām, kurām tā ir vajadzīga. Pieņemtie ierobežojošie pasākumi saistībā ar situāciju Sīrijā neierobežo tirdzniecību starp Savienību un Sīriju lielākajā daļā nozaru, ieskaitot pārtikas un zāļu tirdzniecību. Turklāt attiecībā uz individuālajiem pasākumiem ir ieviesti izņēmumi, kas līdzekļus un saimnieciskos resursus dara pieejamus sarakstā iekļautajām personām un vienībām, ja šādi līdzekļi vai saimnieciskie resursi ir nepieciešami vienīgi nolūkā sniegt humāno palīdzību Sīrijā vai atbalstu civiliedzīvotājiem Sīrijā. Dažos gadījumos ir vajadzīga attiecīgās valsts kompetentās iestādes iepriekšēja atļauja.

(4) Padome 2021. gada 20. maija secinājumos par "Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par ES humanitāro rīcību: jaunas problēmas, tie paši principi" atkārtoti apliecināja apņemšanos izvairīties un, ja tas nav iespējams, pēc iespējas mazināt Savienības ierobežojošu pasākumu izraisītu jebkādu potenciālu negribētu negatīvu ietekmi uz principiāliem humānās palīdzības pasākumiem. Padome atkārtoti apliecināja, ka Savienības ierobežojošie pasākumi atbilst visiem starptautiskajās tiesībās, jo īpaši starptautiskajās cilvēktiesībās, starptautiskajās humanitārajās tiesībās un starptautiskajās bēgļu tiesībās, noteiktajiem pienākumiem. Tā uzsvēra, ka Savienības sankciju politikā ir svarīgi pilnībā ievērot humanitāros principus un starptautiskās humanitārās tiesības, tostarp, attiecīgos gadījumos konsekventi iekļaujot ierobežojošos pasākumos humānās palīdzības izņēmumus un nodrošinot efektīvu satvaru, lai humānās palīdzības organizācijas šādus izņēmumus varētu izmantot.

(5) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome (ANO DP) 2022. gada 9. decembrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju (ANO DPR) 2664 (2022), kurā tā atgādina savas iepriekšējās rezolūcijas, ar kurām nosaka sankciju pasākumus, reaģējot uz draudiem starptautiskajam mieram un drošībai, un kurā uzsver, ka pasākumi, ko Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstis veikušas nolūkā īstenot sankcijas, kas vajadzīgi, lai tās izpildītu savas starptautisko tiesību saistības, nav paredzēti tādēļ, lai radītu nelabvēlīgas humanitāras sekas civiliedzīvotājiem vai lai atstātu nelabvēlīgu ietekmi uz humānās palīdzības darbībām vai tiem, kas tos veic. ANO Drošības padome ANO DPR 2664 (2022) 1. punktā nolēma, ka ir atļauts sniegt, apstrādāt vai izmaksāt līdzekļus, citus finanšu aktīvus vai saimnieciskos resursus vai sniegt preces un pakalpojumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu savlaicīgu humānās palīdzības sniegšanu vai atbalstītu citas konkrētu aktoru darbības, ar kurām atbalsta cilvēku pamatvajadzības, un ka tas nav ANO DP vai tās sankciju komiteju noteiktās aktīvu iesaldēšanas pārkāpums.

([1]) Padomes Lēmums 2013/255/KĀDP (2013. gada 31. maijs) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L 147, 1.6.2013., 14. lpp.).

(6) Padome 2023. gada 14. februārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/338 ([2]), kas, ievērojot ANO DPR 2664 (2022), ieviesa humanitāro atbrīvojumu Savienības ierobežojošo pasākumu režīmos, ar kuriem īsteno pasākumus, par kuriem lēmusi ANO DP vai tās sankciju komitejas. 2023. gada 31. martā Padome pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/726 ([3]), kas, ievērojot ANO DPR 2664 (2022), ieviesa humanitāro atbrīvojumu Savienības ierobežojošo pasākumu režīmos, ar kuriem īsteno pasākumus, par ko lēmusi ANO DP vai tās sankciju komitejas, un papildu pasākumus, par kuriem lēmusi Padome. Padome 2023. gada 27. novembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/2686 ([4]), kas konkrētos Savienības ierobežojošo pasākumu režīmos ieviesa humanitāro atbrīvojumu par labu aktoriem, kas minēti ANO DPR 2664 (2022), organizācijām un aģentūrām, kurām Savienība piešķīrusi Humanitārās partnerības sertifikātu, organizācijām un aģentūrām, ko sertificējusi vai atzinusi kāda dalībvalsts un dalībvalsts specializētām aģentūrām.

(7) Padome 2023. gada 23. februārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/408 ([5]), ar ko uz sākotnēji sešu mēnešu laikposmu līdz 2023. gada 24. augustam tika ieviests tāds atbrīvojums attiecībā uz sarakstā iekļautu fizisku vai juridisku personu un vienību aktīvu iesaldēšanu un ierobežojumiem līdzekļus un saimnieciskos resursus darīt pieejamus sarakstā iekļautām fiziskām vai juridiskām personām un vienībām, kas nāk par labu starptautiskām organizācijām un konkrētu noteiktu kategoriju aktoriem, kuri iesaistīti humānās palīdzības darbībās. Padome 2023. gada 14. jūlijā pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/1467 ([6]), ar ko šo atbrīvojumu pagarināja līdz 2024. gada 24. februārim. Padome 2023. gada 18. decembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2023/2876 ([7]), ar ko atbrīvojumu vēlreiz pagarināja līdz 2024. gada 1. jūnijam, lai atvieglotu ātru palīdzības sniegšanu un nodrošinātu paredzamību un juridisko noteiktību aktoriem, uz kuriem attiecas minētais atbrīvojums.

(8) Lai palielinātu Savienības ierobežojošo pasākumu režīmu konsekvenci savā starpā un ar ierobežojošiem pasākumiem, ko pieņēmusi ANO DP vai tās sankciju komitejas, un lai nodrošinātu savlaicīgu humānās palīdzības sniegšanu vai atbalstītu citas darbības, ar kurām atbalsta cilvēku pamatvajadzības, Padome uzskata, ka ar Lēmumu (KĀDP) 2023/408 ieviestais atbrīvojums būtu jāaizstāj ar atbrīvojumu no fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru, kas iekļautas sarakstā saskaņā ar Lēmumu 2013/255/KĀDP, aktīvu iesaldēšanas pasākumiem un ierobežojumiem darīt tām pieejamus līdzekļus un saimnieciskos resursus, to attiecinot uz aktoriem, kas minēti ANO DPR 2664 (2022), uz organizācijām un aģentūrām, kurām Savienība piešķīrusi Humanitārās partnerības sertifikātu, uz organizācijām un aģentūrām, kuras ir sertificējusi vai atzinusi kāda dalībvalsts, un uz dalībvalstu specializētajām aģentūrām. Minētais atbrīvojums būtu jāpiemēro līdz 2025. gada 1. jūnijam atbilstīgi Lēmuma 2013/255/KĀDP piemērošanas beigu datumam, paturot prātā, ka, neskarot Lēmuma 2013/255/KĀDP pārskatīšanu, Padome paredz minēto atbrīvojumu vēlreiz pagarināt pēc 2025. gada 1. jūnija. Turklāt Padome uzskata, ka būtu jāgroza pašreizējais atkāpes mehānisms attiecībā uz tām humānās palīdzības darbībās iesaistītajām organizācijām un aktoriem, kam minēto humanitāro atbrīvojumu nevar piemērot. Turklāt Padome arī uzskata, ka būtu jāievieš pārskatīšanas klauzula, kas saistīta ar minētajiem izņēmumiem.

(9) Dažu šā lēmuma pasākumu īstenošanai ir vajadzīga Savienības turpmāka rīcība.

(10) Tādēļ Lēmums 2013/255/KĀDP būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2013/255/KĀDP groza šādi:

1) lēmuma 28.a pantu aizstāj ar šādu:

([2]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/338 (2023. gada 14. februāris), ar ko groza konkrētus Padomes lēmumus un kopējās nostājas par ierobežojošiem pasākumiem, lai tajos iekļautu noteikumus par izņēmumu humānu apsvērumu dēļ (OV L 47, 15.2.2023., 50. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/726 (2023. gada 31. marts), ar ko groza konkrētus Padomes lēmumus par ierobežojošiem pasākumiem, lai tajos iekļautu noteikumus par izņēmumu humānu apsvērumu dēļ (OV L 94, 3.4.2023., 48. lpp.).

([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/2686 (2023. gada 27. novembris), ar ko groza konkrētus Padomes lēmumus par ierobežojošiem pasākumiem, lai tajos iekļautu noteikumus par izņēmumiem humānu apsvērumu dēļ (OV L, 2023/2686, 28.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/408 (2023. gada 23. februāris), ar ko groza Lēmumu 2013/255/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L 56 I, 23.2.2023., 4. lpp.).

([6]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/1467 (2023. gada 14. jūlijs), ar ko groza Lēmumu 2013/255/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L 180, 17.7.2023., 41. lpp.).

([7]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/2876 (2023. gada 18. decembris), ar ko groza Lēmumu 2013/255/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L, 2023/2876, 19.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

"28.a pants

1. Lēmuma 28. panta 1., 2. un 5. punktā noteiktos aizliegumus līdz 2025. gada 1. jūnijam nepiemēro tam, lai sniegtu, apstrādātu vai izmaksātu līdzekļus, citus finanšu aktīvus vai ekonomiskos resursus vai sniegtu preces un pakalpojumus, kas vajadzīgi nolūkā nodrošināt savlaicīgu humānās palīdzības sniegšanu vai atbalstīt citas darbības, ar kurām atbalsta cilvēku pamatvajadzības, ja šādu palīdzību sniedz un citas darbības veic:

a) Apvienoto Nāciju Organizācija, tostarp tās programmas, fondi un citas vienības un struktūras, kā arī tās specializētās aģentūras un saistītās organizācijas;

b) starptautiskās organizācijas;

c) humānās palīdzības organizācijas, kurām ir novērotāja statuss Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajā asamblejā, un šo humānās palīdzības organizāciju locekļi;

d) divpusēji vai daudzpusēji finansētas nevalstiskās organizācijas, kas piedalās Apvienoto Nāciju Organizācijas humānās palīdzības reaģēšanas plānos, Apvienoto Nāciju Organizācijas plānos reaģēšanai bēgļu jautājumos, citos Apvienoto Nāciju Organizācijas aicinājumos vai humānās palīdzības kopās, kuras koordinē Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas birojs;

e) organizācijas un aģentūras, kurām Savienība piešķīrusi Humanitārās partnerības sertifikātu vai kuras saskaņā ar savām procedūrām ir sertificējusi vai atzinusi kāda dalībvalsts;

f) dalībvalstu specializētās aģentūras; vai

g) šā punkta a)–f) apakšpunktā minēto vienību darbinieki, dotāciju saņēmēji, meitasstruktūras vai īstenošanas partneri, kamēr un ciktāl tie pilda minētās funkcijas.

2. Šā lēmuma 28. panta 5. punktā noteikto aizliegumu nepiemēro līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, kurus publiskas struktūras vai juridiskas personas vai vienības, kuras saņem publisku finansējumu, lai sniegtu humāno palīdzību Sīrijā vai atbalstu civiliedzīvotājiem Sīrijā, darījušas pieejamus I un II pielikumā uzskaitītajām fiziskām vai juridiskām personām un vienībām, ja šādi līdzekļi vai saimnieciskie resursi tiek sniegti naftas produktu iegādei vai transportēšanai vai ar to saistītam finansējumam vai finansiālai palīdzībai vienīgi nolūkā sniegt humāno palīdzību Sīrijā vai sniegt palīdzību civiliedzīvotājiem Sīrijā saskaņā ar 5. panta 3. punktu.

3. Gadījumos, uz ko neattiecas šā panta 1. vai 2. punkts, un atkāpjoties no 28. panta 1., 2. un 5. punktā noteiktajiem aizliegumiem, dalībvalsts kompetentās iestādes var atļaut atbrīvot konkrētus iesaldētos līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai darīt pieejamus konkrētus līdzekļus vai saimnieciskos resursus saskaņā ar tādiem nosacījumiem, kādus tās uzskata par atbilstošiem, pēc tam, kad tās ir konstatējušas, ka šādu līdzekļu vai saimniecisko resursu nodrošināšana ir vajadzīga nolūkā nodrošināt savlaicīgu humānās palīdzības sniegšanu vai atbalstīt citas darbības, ar kurām atbalsta cilvēku pamatvajadzības.

4. Ja piecu darba dienu laikā no 2. punktā paredzētās atļaujas pieprasījuma saņemšanas attiecīgā kompetentā iestāde nav pieņēmusi negatīvu lēmumu, nav pieprasījusi informāciju vai nav paziņojusi par papildu laika nepieciešamību, tad uzskata, ka minētā atļauja ir piešķirta.

5. 28. panta 5. punktā noteikto aizliegumu nepiemēro līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, ko diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības darījušas pieejamus I un II pielikumā uzskaitītajām fiziskām vai juridiskām personām, vai vienībām, ja šādi līdzekļi vai saimnieciskie resursi tiek sniegti saskaņā ar 5. panta 4. punktu.

6. Attiecīgā dalībvalsts informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par jebkuru atļauju, kas piešķirta saskaņā ar 3. un 4. punktu, 4 nedēļu laikā no šādas atļaujas piešķiršanas.";

2) lēmuma 34. pantam pievieno šādu daļu:

"Izņēmumus, kas minēti 28.a panta 1.–4. punktā attiecībā uz 28. panta 1., 2. un 5. punktu, pārskata regulāri un vismaz reizi 12 mēnešos, vai, reaģējot uz būtiskām apstākļu izmaiņām, pēc jebkuras dalībvalsts, Augstā pārstāvja vai Komisijas steidzama lūguma."

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2024. gada 27. maijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

J. BORRELL FONTELLES